

TURVALLISUUSASIAKIRJA – KALASTUS

TOIMINNAN RISKIT

Vesillä ja rannoilla kalastaessa toimintaan liittyy vakavia riskejä, jotka pyritään ottamaan huomioon alla olevilla toimintaohjeilla. Veneessä on mukana aina vähintään yksi matkapuhelin. Matkapuhelinverkko on saaristomerellä hyvin kattava.

1. Pidätämme oikeuden olla ottamatta veneeseen henkilöä, joka veneen kipparin tai jonkun matkustajan mielestä voi aiheuttaa vaaraa tai vahinkoa. Pidätämme myös oikeuden keskeyttää kalastuksen, mikäli asiakkaasta on vaaraa veneen matkustajille, henkilöstölle tai ulkopuolisille tai jos joku aiheuttaa käytöksellään yleistä häiriötä muille vesillä liikkujille tai rannoilla olijoille.
2. Suosittelemme **ainoastaan tölkki- ja muovipullojen** käyttämistä veneessä. Nämä eivät pudotessaan aiheuta lasinsiruja veneeseen ja luontoon.
3. Tyhjiä tölkkejä ja pulloja ei saa jättää rannoille eikä veteen.

KALUSTO JA PELASTUSVÄLINEET

1. Käytettävät veneet ovat pääsääntöisesti katsastetut vuokraveneasetuksen mukaisesti ja niissä on siten vaadittu varustetaso (mm. pelastusliivit, ensiapuvälineet, hätäraketit)
2. Veneen kippari esittelee tilanteen mukaan pelastautumisvälineet
3. Kipparit ja ohjaajat ovat Ea-koulutettuja ja navigointikurssit käyneitä kokeneita alan osajia.
4. Pelastusliivejä, paukkuliivejä tai kelluntapukuja on käytettävä pääsääntöisesti aina, ellei kippari tai vastaava ohjaaja anna lupaa muuhun.
5. Asiakkailta on hyvä olla aurinkolasit mitkä suojaavat uv-säteilyltä ja koukuilta. Myös päähine ja asianmukainen ulkoiluvaatetus parantavat turvaa.
6. Asiakkaan velvollisuus on ottaa mukaan omat lääkkeensä ja ilmoittaa ohjaajalle mahdollisista sairauksista ja vammoista mitkä voivat ilmetä sairauskohtauksina tai vaikeuttaa pelastustoimintaa.
7. Jos joudutaan käyttämään hätäraketteja tai soihtuja, on ensin luettava ohjeet, sillä näiden välineiden väärinkäyttö saattaa johtaa onnettomuuteen. Pelastusvälineiden ja hätäilmoituksen tekeminen on ensisijaisesti veneen kipparin tehtävä. Kipparin ollessa estynyt tai kipparin antaessa määräyksen, on myös muiden toimittava parhaan harkintansa ja osaamisensa mukaan.

TUPAKOINTI JA AVOTULEN TEKO

1. Tupakointi veneessä ulkotilassa on sallittu, ellei sitä erikseen kielletä. On kuitenkin kohteliasta kysyä muilta veneessä olijoilta tupakoinnista, sillä tupakan savu leviää helposti väärään suuntaan veneen tai tuulen suunnan muuttuessa
2. Venettä tankatessa on tupakointi kielletty. Tästä yleensä tällaisessa tilanteessa myös veneen kippari huomauttaa.
3. **Tupakan tumppien heittäminen mereen ei kuulu hyviin tapoihin.** Pyydä kipparilta astia, johon tupakantumpit voi kerätä.
4. Tulen tekeminen rannalle ilman maanomistajan lupaa on kielletty, ellei kyseessä ole hätätilanne. Mikäli tuli esim. kylmettymisen estämiseksi on tehtävä, on ehkäistävä tulen leviäminen. Tulen tekemistä kiinteälle kalliolla kannattaa myös välttää, sillä kuumuus rapauttaa alla olevan kallion.

LIKKUMINEN RANNALLA JA SAARISSA

1. Veneestä nouseminen on sallittua vasta kun kippari antaa siihen luvan.
2. Rannalla ja kallioilla liikuttaessa on noudatettava erityistä varovaisuutta varsinkin liukkaalla ja märällä kelillä, suositellaan kelluntavarusteen käyttöä myös maissa.
3. Älä koskaan liiku yksin, ilman näkö- ja kuuloyhteyttä muihin.
4. Heittokalastuksessa on varottava koukkuja ja kontrolloitava tila mikä vaaditaan turvalliseen heittoon.
5. Vältetään liikkumista lintujen suosimilla luodoilla.
6. Kevät aikaan rannalla liikuttaessa on varottava astumasta linnunpesään. Pesästä vierestä lentoon lähtevä lintu saattaa pelästyttää rannalla kulkijan ja aiheuttaa pesivälle linnulle haittaa.
7. Varsinkin kevät aikaan pesiviä joutsenia kannattaa välttää. Ne saattavat käyttäytyä hyvin aggressiivisesti.
8. Saaristossa on käärmeitä. Kyyn purema on harvoin vaarallinen aikuiselle terveelle ihmiselle, mutta kokemus voi olla tuskallinen. Veneen ensiapulaukussa on myös kyytabletit.
9. Kulkeminen ja kalastaminen on ehdottomasti kielletty mökkirannoilla ja niiden välittömässä läheisyydessä. Veneen kippari pyrkii siihen, että mökit ja asutut rannat kierretään riittävän kaukaa.
10. Vältetään turhaa meluamista, sillä se saattaa aiheuttaa häiriötä mökkiläisille ja muille vesillä liikkujille.

VENESSÄ OLEMINEN JA KALASTAMINEN

1. **Kalastettaessa tulee huomioida muut veneessä olijat ja oltava varovainen**
2. Vauhdilla ajettaessa istutaan paikoillaan. Hallitusti kipparilta lupa kysyen voi veneessä vaihtaa paikkaa vauhdissa.
3. Ennen nopeaan vauhtiin (plaanin) lähtöä on uistin laitettava koukustaan kiinni vaparenkaaseen siten, että uistin ei heilu tuulessa aiheuttaen vaaraa tai siimojen sekaantumisia.
4. Uistellessa ja hiljaa liikuttaessa voi veneessä hallitusti vaihtaa paikkaa ja liikkua. **Veneen etu- tai takatasanteille saa nousta vain hyvällä kelillä kipparin luvalla.**
5. Kalastaminen asiallisesti merkityn kiinteän pyydyksen välittömässä läheisyydessä on kielletty.
6. Kalastaminen mökkien ja asutusten välittömässä läheisyydessä on kielletty.
7. Uistimen jäädessä pohjaan tai kasvillisuuteen, ei uistinta saa vetää irti väkivaltaisesti. Tällöin on uistimen irrottaminen annettava kipparin tehtäväksi. Älä kiedo punottua siimaa paljaan ihon päälle, se voi viiltää ihoa.
8. Uistimen jäädessä kiinni matalassa vedessä tai lähelle pintaa, ei uistinta saa vetää itseään kohden, sillä uistimen äkisti irrotessa se saattaa lentää silmään ja aiheuttaa vammautumisen
9. Kalaa haavittaessa toimittava kipparin ohjeiden mukaan.
10. Hauen suussa on paljon neulanteräviä hampaita. Koukkua irrotettaessa on käytettävä leuanavaajaa, kärkipihtejä ja mielellään vahvoja käsineitä. Kättä ei saa työntää hauen suuhun.
11. Ahvenen ja Kuhan selkäevän piikit sekä kiduskannen reunat on huomioitava, oikean otteen näyttää opas.
12. Mikäli kala aiotaan todella pitää ja kuljettaa syötäväksi, on kala laitettava sumppuun, tai ellei sellaista veneessä ole, on kala lopetettava heti kipparin ohjeiden mukaan. Pahasti vahingoittuneet ja sairaat kalat lopetetaan ja säilytetään kipparin ohjeiden mukaisesti.
13. Alamittaisia kaloja ei saa ottaa.
14. Ukonilmalla kalastus keskeytetään ja siirrytään suojaisaan paikkaan. Hiilikuituvavat johtavat sähkö ja saattavat olla ukonilmalla erittäin vaarallisia. Myös korkeiden puiden alustat ovat vaarallisia paikkoja.

KALANKÄSITTELY

1. Ruokakalat pitää tainnuttaa asianmukaisesti ja verestää, mielellään ulkomuotoa rikkomatta.
2. Verestyksen jälkeen kala suolestetaan ja laitetaan kylmälaukkuun.
3. Käsitteily tehdään pysäytetystä veneestä ja teräaseen saa ottaa käyttöön vain oppaan/kipparin luvalla.

YLEISOHJEITA

Muistettava, että kippari on aluksen päällikkö ja vastaa aluksen ja sen matkustajien turvallisuudesta. Tämän vuoksi kipparin määräyksiä on noudatettava.

Ryhmissä saattaa olla ihmisiä, jotka ovat arempia merenkäynnille, kuin muut. Muiden on tällöin huomioitava tilanne ja toimittava asiaan kuuluvalla tavalla.

Kippari määrää, milloin sääolosuhteet ovat sellaiset, että kalastusta ei voida toteuttaa tai jatkaa. Sääolot voivat muuttua nopeasti, jolloin kippari päättää myös reittivalinnasta.

VEDEN VARAAN JOUDUTTAESSA

Jos joku putoaa veneestä, heitetään kelluke ja köysi. ÄLÄ HEITÄ SUORAAN PÄIN VAAN VÄHÄN SIVULLE. Ohjaa putoaja veneen peräosaan jossa on portaat nousua varten.

Jos vene kaatuu, pyri veneen lähelle tai päälle, pysy ryhmässä. Anna hätämerkkejä huudoin, kädenheilutuksin, valolla, jos mahdollista ammu hätäraketteja noin puolen tunnin väliajoin.

LUE RAKETIN KÄYTTÖOHJE ENNEN KÄYTTÖÄ!

KIPPARIN OLLESSA TOIMINTAKYVYTÖN

1. Soita hätänumeroon
2. Pienemmissä perämoottoriveneissä moottori käynnistetään virta-avaimesta, joka löytyy kaasukahvan alapuolelta. Vene käynnistyy vain kaasu/vaihdevivun ollessa vapaa-asennossa (keskellä). Vene liikkuu eteenpäin työnnettäessä kaasuvipua eteenpäin ja taaksepäin kaasuvipua taaksepäin käännettäessä. Moottorin voi nostaa ylös vedestä kaasukahvan päässä olevalla napilla.
3. Pyri lähimpään asuttuun rantaan tai näkyvillä olevaan veneeseen, josta saat apua
4. Jos et pysty ohjaamaan venettä, laske ankkuri
5. SIDO ANKKURIKÖYSI VENEeseen ENNEN ANKKURIN LASKEMISTA, Odota apua

RUOKAILU

Kalastusoppaat vastaavat ruokailun ja juoman järjestämisestä, he selvittävät myös mahdolliset allergiat.

VAKUUTUKSET

Veneet ovat vakuutetut vahingon varalta sekä vastuuvakuutetut ulkopuolisille aiheutettujen vahinkojen varalta. Veneen vastuuvakuutus kattaa vahingon silloin, kun veneellä on aiheutettu vahinko ulkopuoliselle taholle tai veneessä matkustajan olleelle. Yrityksellä on myös yleinen vastuuvakuutus, jolloin vakuutusyhtiö on korvausvelvollinen tapauksissa, jossa Vihreä veräjä toiminnallaan on aiheuttanut korvausvelvollisuuden ja on siten vastuussa vahingossa. Vahingoista, jotka ovat asiakkaan itse aiheuttamia, ei Big Fish vastaa.

RAPORTOINTI JA YLLÄPITO

Onnettomuuksista ja tapaturmista pidetään kirjaa ja niistä täytetään erillinen tapausilmoituslomake. Onnettomuuksien ja tapaturmien syyt selvitetään ja toteutetaan toimenpiteet, joilla pyritään parantamaan tilannetta.

Läheltä-piti tapaukset pitää myös raportoida.

Näillä raporteilla pitää saada ennaltaehkäisevä toimintamalli ja välttää toistuvat vaarat.

Eli käytetään maalaisjärkeä, opitaan virheistä eikä oteta turhia riskejä!

Tehdään vaaran ja riskien arviointi ennen kutakin kalastustapahtumaa.

YLEINEN HÄTÄOHJE

Yleinen hätänumero: 112
Poliisin hätänumero: 10022
Meripelastus: 02041002- Helsinki 02041001- Turku
Myrkytystietokeskus: 09-471977
Numero- ja nimitiedot: 118

Soittaminen yleiseen hätänumeroon:

1. **Soita 112**
2. **Kerro, mitä on tapahtunut**
3. **Kerro mahdollisimman tarkka sijainti (Gps laite)**
4. **Vastaa rauhallisesti kysymyksiin**
5. **Toimi annettujen ohjeiden mukaan**
6. **Lopeta puhelu vasta kun olet saanut luvan**

Muut numerot:

Petri Rantala (kalastusopas) +358 50 581 4515

Big Fish kalastusturvallisuusasiakirja – versio 1.2 – 5.2.2015

Tätä dokumenttia ylläpitää Petri Rantala p. 0505814515- bigfish.petri@gmail.com
